

ГРАМАТИЧЕСКИ КАТЕГОРИИ НА ПРИЛАГАТЕЛНИТЕ ИМЕНА В БЪЛГАРСКИ ЕЗИК // GRAMMAR CATEGORIES OF ADJECTIVE NAMES IN BULGARIAN

На българските прилагателни имена са присъщи граматическите категории: род, число, определеност – членуване, степенуване.	The Bulgarian adjectives have grammatical categories: gender, number, definiteness – definite article, comparison.
---	--

Прилагателно име – Грамматически категории

Род - мъжки род (м.р.) ♂
- женски род (ж.р.) ♀
- среден род (ср.р.) ☺

Число - единствено число (ед.ч.)
- множествено число (мн.ч.)

Определеност / членуване –
- член (артикъл) за
м.р. ♂, ж.р. ♀, ср. р. ☺ и мн. ч.

Степенуване –
Положителна / сравнителна / превъзходна
степен степен степен

РОД И ЧИСЛО НА ПРИЛАГАТЕЛНИТЕ ИМЕНА // GENDER AND NUMBER OF ADJECTIVE NAMES

Прилагателните имена нямат свой собствен род и число, а приемат рода и числото на съществителните имена, към които се отнасят. Всяко прилагателно име има форма за мъжки род, женски род, среден род и множествено число. Формата на прилагателното име обикновено стои пред формата на съществителното име, към което се отнася. Например: <u>Голям</u> балкон <u>Просторна</u> тераса <u>Светло</u> жилище <u>Красиви</u> градини	Adjectives do not have their own gender and number, but accept the gender and number of the nouns to which they refer. Each adjective has a form for masculine gender, feminine gender, neuter gender and plural. The form of the adjective usually precedes the form of the noun to which it refers. For example: Large balcony Spacious terrace Bright home Beautiful gardens
--	--

Прилагателните имена от мъжки род в български език обикновено завършват на съгласен звук. Както знаете, българските съгласни звукове са: б, в, г, д, ж, з, й, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш. Например: <u>хубав</u> филм, <u>млад</u> мъж, <u>велик</u> писател, <u>известен</u> художник, <u>дървен</u> шкаф, <u>пластмасов</u> стол и др. Има една група относителни прилагателни имена със суфикс –ски, които завършват в мъжки род на –и. Например: <u>български</u> речник, <u>лекарски</u> кабинет, <u>студентски</u> град, и др.	The adjectives of masculine gender in Bulgarian usually end in a consonant sound. As you know, the Bulgarian consonant sounds are: б, в, г, д, ж, з, й, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш. For example: a good movie, a young man, a great writer, a famous artist, a wooden cabinet, a plastic chair, etc. There is a group of relative adjectives with the suffix -ski, which end in the masculine gender with -i. For example: Bulgarian dictionary, doctor's office, student town etc.
---	--

Прилагателните имена от женска род в български език обикновено завършват на гласен звук –а (по-рядко на –я). Например: <u>голяма</u> къща, <u>интересна</u> статия, <u>студентска</u> книжка, <u>българска</u> телевизия, <u>синя</u> блуза и др.	The adjectives of feminine gender in Bulgarian usually end in the vowel -a (less often in -ya). For example: big house, interesting article, student book, Bulgarian TV, blue blouse etc.
---	---

Прилагателните имена от среден род в български език завършват на гласен звук –о. Например: <u>ново</u> палто, <u>голямо</u> жилище, <u>хубаво</u> момиче, <u>интересно</u> предаване, <u>трудно</u> упражнение, <u>софийско</u> метро и др.	The adjectives of neuter gender in Bulgarian end in the vowel -o. For example: new coat, big apartment, nice girl, interesting show, hard exercise, Sofia metro etc.
---	--

Прилагателните имена в множествено число в български език завършват на гласен звук –и. Например: <u>модерни</u> дрехи, <u>полезни</u> съвети, <u>софийски</u> булеварди.	Plural adjectives in Bulgarian end in a vowel -i. For example: modern clothes, useful tips, Sofia boulevards.
--	---

Прилагателно име – Род и Число

Единствено число

- мъжки род (м.р.) ♂ --- хубав студентски
- женски род (ж.р.) ♀ -а хубава студентска
- среден род (ср.р.) ☺ -о хубаво студентско

Множествено число(мн. ч.)

-и хубави студентски

Като обобщение може да се каже, че: // In summary can be said that:

Всяко прилагателно име има по 4 форми: 3 форми за единствено число (за мъжки род, женски род и среден род) и една обща форма за множествено число.	Each adjective has 4 forms: 3 singular forms (masculine, feminine and neuter) and one common plural form.
--	---

При образуване на формите на част от прилагателните имена не настъпват фонетични промени.	Phonetic changes do not occur in the process of formation of part of the adjective forms.
---	---

хубав -- хубава -- хубаво -- хубави

кисел -- кисела – кисело – кисели

горчив – горчива – горчиво – горчиви

лют -- люта – люто – люти

При образуване на формите на други прилагателни имена настъпват фонетични промени.	Phonetic changes occur in the process of formation of other part of adjective forms.
--	--

Има три вида фонетични промени: 1) променливо Я; 2) изпадане на Ъ от последната сричка на формата за мъжки род;	There are three types of phonetic changes: 1) variable Я /ya/ ; 2) Ъ/^/ drops from the last syllable of the masculine form;
---	---

3) изпадане на Е от последната сричка –ен на формата за мъжки род.

3) E/e/ drops from the last syllable –en /-en/ of the masculine form.

1.зрял -- зряла -- зряло -- зрели

Я / Е

голям -- голяма -- голямо -- големи

пресен -- прясна -- прясно -- пресни

2.сладък -- сладка -- сладко -- сладки

Ъ↓

добър -- добра -- добро -- добри

дълъг -- дълга -- дълго -- дълги

3.лесен -- лесна -- лесно -- лесни

Е↓

известен -- известна -- известно -- известни

шумен -- шумна -- шумно -- шумни